

СТАНОВИЩЕ

върху материалите за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент”, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7 „Администрация и управление”, научна специалност „Икономика и управление”, по дисциплината „Макроикономика”, обявен от Лесотехнически университет в ДВ бр. 37 от 7 май 2019 г., код на процедурата АВМ – AsP – 0419 – 05

Кандидат за участие в конкурса е гл. ас. д-р Ивайло Христов Иванов. Той е щатен преподавател в катедра „Икономика и управление на ресурсите и природоползването”, факултет „Стопанско управление” на Лесотехнически университет – София.

Изготвил становището: доц. д-р Константин Николов Колев, Лесотехнически университет – София, научна област 3. Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.7 „Администрация и управление”. Участвам в състава на научното жури съгласно Заповед № ЗПС-319/24. 06. 2019 г. на Ректора на ЛТУ.

1. Кратки биографични данни за кандидата

Гл. ас. д-р Ивайло Христов Иванов завършва Единно средно политехническо училище „П. Р. Славейков”, гр. Трявна през 1988 г. След това е приет за студент в Университета за национално и световно стопанство, където придобива образователни квалификации „Магистър по управление на териториалните системи” и „Магистър по счетоводство и контрол”. През 2017 г. защитава докторска дисертация в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7 „Администрация и управление”, научна специалност „Икономика и управление (по отрасли)” на тема „Икономически проблеми на депресивните региони в България”.

След завършване на образованието си от 1999 г. е щатен преподавател в Лесотехнически университет – София. Заема академичните длъжности асистент, старши асистент и главен асистент. Извежда лекционни курсове, семинарни занятия и упражнения по дисциплините „Макроикономика”, „Счетоводство”, „Застраховане”, „Управление на риска”, „Финансов мениджмънт”, Основи на счетоводството”, „Обща икономическа теория” и „Икономическа статистика”. От 1999 г. до 2015 г. гл. ас. д-р Ивайло Иванов работи като хоноруван асистент към катедра „Публична администрация”, факултет „Администрация и управление”, Университет за национално и световно стопанство. През периода 2005-2015 г. е провел една чуждестранна специализация и е участвал в 17 курса за повишаване на квалификацията. Владее английски и руски езици.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискуемите съгласно Правилника за РАС в ЛТУ

Подадените от гл. ас. д-р Ивайло Христов Иванов документи и материали съответстват на изискванията от Правилника за развитие на академичния състав в Лесотехническия университет – София.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Учебно-преподавателската дейност на кандидата като асистент, старши асистент и главен асистент в катедри „Икономика“ и „Икономика и управление на ресурсите и природоползването“ на ФСУ при ЛТУ – София е повече от 20 години. Гл. ас. д-р Ивайло Иванов води самостоятелно пет дисциплини: три в ОКС „Магистър“ (Финансов мениджмънт, Управление на риска, Застрахователно дело (на английски език), и две в ОКС „Бакалавър“ (Макроикономика и Счетоводство). Освен това води упражнения по „Икономическа статистика“ (ОКС „Бакалавър“) и „Застраховане“ (ОКС „Бакалавър“). Участва като автор и съавтор в разработването и актуализирането на учебните програми на дисциплините, които преподава. Разработил е два университетски учебника (единият е на хартиен носител, а другият е е-базиран) и едно университетско пособие (на хартиен носител) по дисциплината, по която е обявен конкурса. Е-базираният учебник (<http://elearn.ltu.bg/>) „Макроикономика“ (№ Е.20.1. в списъка) е разработен самостоятелно. Той включва 15 теми, в които студентите се запознават с теоретични модели, посредством които се измерват макроикономическите променливи и анализират макроикономически явления като безработица, заетост, инфлация, икономически цикъл, парично търсене и предлагане, бюджетен дефицит, държавен дълг и др. Разглеждат се инструментите на монетарната и фискалната политика, международната търговия, платежния баланс, валутния пазар, икономическата интеграция и Европейския съюз. Чрез интерактивни тестове на студентите е предоставена възможност да проверяват самостоятелно усвоените знания. Учебникът на хартиен носител „Микроикономика. Макроикономика“ (№ Е.20.2. в списъка) е в съавторство с доц. д-р М. Велушев. В него подробно са изяснени редица основни въпроси изучавани от фундаменталната икономическа теория. Те са систематизирани в четири части: общотеоретични и методологични въпроси; пазарната икономика на микроравнище; пазарната икономика на макроравнище; пазарната икономика на световно равнище. Учебното пособие на хартиен носител „Теоретична икономика. Практикум“ е в съавторство с доц. д-р М. Велушев и доц. д-р Н. Шулева-Алексова (№ Е.21.1. в списъка). То е посветено на овладяването и утвърждаването на фундаментални икономически знания. Това се цели с предложените по всяка включена тема тестове, задачи, казуси и отговори към тях. Смятам, че университетските учебници и пособие отговарят на всички изисквания за комплексно изясняване на тематиката, достъпност, подходящо съчетаване между теорията и практиката и критичност към проблема.

През периода 2014 -2019 г. гл. ас. д-р Ивайло Иванов е рецензент на 24 успешно защитили дипломанти и изпълнява годишната си норма на аудиторна заетост. Смятам, че дългогодишния преподавателски опит и квалификации позволяват успешно по-нататъшно развитие на гл. ас. д-р

Ивайло Иванов като хабилитиран преподавател.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата

4.1. Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

Гл. ас. д-р Ивайло Иванов е участвал в пет национални научни проекта и един международен. Кандидатът е участвал и в три национални образователни проекта. Освен това е и ръководител на един национален научен проект, финансиран от фонд „Научни изследвания”. Различната тематика на проектите доказва, че гл. ас. д-р Ивайло Иванов е търсен специалист, притежаващ широки фундаментални познания и изследователски качества.

4.2. Характеристика на публикуваните научни резултати

За участие в обявения конкурс гл. ас. д-р Ивайло Иванов е представил общо 51 публикации, в т.ч.: публикуван университетски учебник – 2 бр.; публикувано университетско учебно пособие – 1 бр.; монографии – 1 бр.; публикувана глава в колективна монография – 7 бр.; статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация – 1 бр.; статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни трудове – 39 бр.

Висока оценка заслужава самостоятелната монография „Устойчиво развитие: регионални неравенства в България” (№ В.3.1. в списъка). В нея се изследва устойчивото развитие в административно-териториалните единици в България и се идентифицират неравенствата между тях. В тази връзка са проучени системи от показатели, характеризиращи устойчивото развитие на глобално и национално ниво, анализирана е тяхната динамика в България и е разработен комплексен индикатор за оценка на устойчивото развитие на административно-териториалните единици. Той се основава на 25 показателя, оценяващи икономическото развитие, социалната сфера и качеството на околната среда. Чрез комплексният индикатор за периода 2012-2017 г. е извършено ранжиране на 28-те области на България по равнище на устойчиво развитие. Открити са предимствата на индекса на устойчиво развитие и неговото приложение, което би допринесло за по-добро управление на регионалните процеси.

Участието в монографиите „Конкурентоспособност на дърводобивните фирми и информационно осигуряване на управленски решения” (№ Г.10.1. в списъка), „Конкурентоспособност на мебелните предприятия в България” (№ Г.10.2. в списъка) и „Конкурентоспособност на мебелната промишленост” (№ Г.10.3. в списъка) е посветено на конкурентоспособността на предприятията от дърводобивната, дървопреработващата и мебелната промишлености. В първата разработка акцентът е поставен върху възможностите за повишаване на фирмената конкурентоспособност чрез подобряване информационното осигуряване на мениджмънта. Във втората вниманието е насочено към оценка на текущата (реалната) конкурентоспособност на 120 фирми от мебелната индустрия, селектирани по обем на продажбите за периода 2007-2008 г. и оценка на стратегическата (потенциална) конкурентоспособност на Югозападния район на планиране. Последната се основава на икономическата характеристика на

района и оценка на конкурентоспособността на представителна извадка от мебелни фирми. В третата монография фокусът е поставен върху разработването на методически инструментариум и общ алгоритъм за управленска диагностика на конкурентоспособността на мебелните фирми. Методиката е апробирана в извадка от малки и средни предприятия от мебелната индустрия.

В монографията „Наръчник по приложен маркетинг за мениджъри на мебелни фирми в България” (№ Г.10.4. в списъка) са представени основните характеристики на малките и средните предприятия от дървообработващата и мебелната промишленост, анализирани са техните маркетингови и логистични проблеми. Очертани са насоки за реализиране на пазарни проучвания, оползотворяване на маркетингова информация и изготвяне на маркетингов план.

Участието в монографиите „Характеристики и тенденции в развитието на пазара на дървесина в България” (№ Г.10.5. в списъка) и „Пазарът на дървесина в Република България” (№ Г.10.7. в списъка) е свързано с анализ на търсенето и предлагането на обли дървени материали и продукти от дървесина от държавните и недържавните горски територии на България на вътрешния и външния пазар.

В монографията „Застрахователният пазар. Организация, проучване, управление” (№ Г.10.6. в списъка) са характеризирани елементите на пазарната политика на съвременната застрахователна компания с акцент върху комуникационната и пласментната ѝ политика. Представени са резултатите от комплексно маркетингово проучване и възможностите за приложението им в управлението на застрахователните компании.

В представените статии и доклади наред с горните проблеми се оценява конкурентоспособността на регионите в България, моделира се управлението на горските ландшафти чрез участие при анализа на макроикономически показатели и ключови фактори в управлението на горите. Анализирани са условията за развитие на алтернативен туризъм в България, направен е профил на чуждестранните туристи, посочени са възможностите за развитие на туристическия сектор и решаване на част от регионалните проблеми чрез разработване на нови туристически продукти. Изследвани са проблемите на големите градове в България, свързани с вътрешната и външната миграция. Проучени са глобални доклади и класации на националните икономики, установено е мястото на българската икономика и някои нейни силни и слаби страни. Извършен е анализ на възможностите за приложение на информационни технологии в обучението по икономически дисциплини.

По брой на съавторите публикациите се разпределят както следва: самостоятелни – 35%; с един съавтор – 8%; с двама съавтори – 15% и с трима и повече – 41%. Според езика, на който са публикувани, се разпределят както следва 51% на български език и 49% на чужд език.

Представената научна продукция на кандидата значително превишава минималните национални изисквания (МНИ) и го представя като утвърден научен работник и преподавател в областта на макроикономиката.

4.3. Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост)

Представената от гл. ас. д-р Ивайло Иванов справка за известните цитирания включва общо 14 броя, от които: 2 бр. в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни; 1 бр. в монографии с научно рецензиране; 11 бр. в нереперирани списания с научно рецензиране. Това показва, че получените резултати от кандидата са известни на научната аудитория, споделяща изследователските интереси на обявения конкурс.

4.4. Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

Представената научна продукция за участие в конкурса съдържа оригинални приноси, които могат да се групират по следния начин:

4.4.1. Научно-приложни

- Разработена е система от индикатори и показатели за оценка на устойчивото развитие на 28-те административно-териториални области на България (№ В3.1).
- Разработена е и е усъвършенствана методология за оценка на конкурентоспособността на областите в България (№ Г6.1, Г7.1, Г7.9, Г7.23, Г7.26).
- Участие в разработването на методики и инструменти за оценка на фирмената конкурентоспособност на предприятия от дърводобивната, дървопреработващата и мебелната промишлености (№ Г7.22, Г7.32, Г.10.1, Г10.2, Г10.3, Г10.4).

4.4.2. Приложни

- Чрез областен индекс за устойчиво развитие (RDSI) е извършено ранжиране на 28-те области в България по равнище на устойчиво развитие за периода 2012-2017 г. Идентифицирани са областта-лидер по устойчиво развитие, областите с устойчиво развитие, с умерено устойчиво развитие и тези, които са с неустойчиво развитие (№ В3.1).
- Чрез областен индекс на конкурентоспособност е извършено линейно подреждане на административно-териториалните области в България. На тази основа са идентифицирани областите с висока, умерена и ниска конкурентоспособност (№ Г6.1, Г7.1, Г7.9, Г7.23, Г7.26).
- На базата на анализ на макроикономически показатели и разкрити разнопосочни интереси, свързани с управлението на горските територии са разработени сценарии за интегрирано, насочено към бъдещето управление на горските ландшафти, попадащи в административно-териториалния обхват на общините Велинград и Тетевен (№ Г7.8, Г7.10, Г.7.11, Г7.12, Г7.14, Г7.15, Г7.16, Г7.17, Г7.20, Г7.21).
- Направена е оценка на потенциала на регионите за развитие на туризма в България. Посочени са възможностите за развитие на туристическия сектор и решаване на част от регионалните проблеми чрез разработването на нови туристически продукти и разнообразяване на съществуващите с цел по-равномерно привличане на туристи през годината (№ Г7.25, 7.30, 7.31, 7.33).
- Чрез сравнителен анализ на икономиката на България със сходни и с близко разположени икономики, които са конкуренти на страната се установяват предимствата и недостатъците на България (№ Г7.19).

4.4.3. Приноси в университетски учебници и пособия

➤ Разработен е университетски е-учебник „Макроикономика“, в който по оригинален начин са обяснени фундаментални икономически категории, закони, закономерности и принципи, характерни за макроикономическата теория (№ E20.1).

➤ Разработено е университетско учебно пособие „Теоретична икономика. Ппрактикум“ като акцентът е поставен върху практическите упражнения, насочени към затвърждаване на получените по време на лекционния курс по „Макроикономика“ познания (№ E21.1).

Приносите на гл. ас. д-р Ивайло Иванов могат да се окачествят като задълбочени и оригинални. Някои от тях имат новаторски характер, което е сериозен аргумент в подкрепа на неговата кандидатура за „доцент“.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Научната дейност на гл. ас. д-р Ивайло Христов Иванов, както и представените по конкурса документи ми позволяват убедено да твърдя, че посочените в справката приноси са негово лично дело.

6. Критични бележки и препоръки

Нямам съществени критични бележки към научната продукция на кандидата. Бих си позволил да отправя следните препоръки:

➤ Съсредоточаване на усилията да се публикува в издания с импакт фактор, IF (Web of Science) и импакт ранг SJR (SCOPUS).

➤ Да увеличи относителния дял на самостоятелните си публикации с оглед по-ясно открояване на собствения му научноизследователски профил.

7. Лични впечатления

Познавам гл. ас. д-р Ивайло Иванов от 2004 г. Категорично смятам, че като преподавател е отговорен и вискателен към студентите и себе си, а като изследовател е прецизен, етичен и търсен за работа по национални и международни проекти.

8. Заключение

Въз основа на посоченото по-горе, базирайки се на постигнатите резултати от кандидата по отделните показатели, описани в становището предлагам гл. ас. д-р Ивайло Христов Иванов да бъде избран за заемане на академичната длъжност „ДОЦЕНТ“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7 „Администрация и управление“, научна специалност „Икономика и управление“ по дисциплината „Макроикономика“.

Август, 2019 г.

ЧЛЕН НА НАУЧНО ЖУРИ:

(доц. д-р К. Колев)